

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра світової літератури та російського мовознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **ОГЛЯДОВІ ЛЕКЦІЇ**
(назва дисципліни)

для освітнього рівня бакалавр

напряму / спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (російська, англійська)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 31.08. 2021

Завідувач кафедри (В.І.Дмитренко)

Старобільськ – 2021 рік

1. Назва дисципліни.

«Оглядові лекції»

2. Код дисципліни.

[ФІМ] [СО_рос_англ_мова_бак_20] «Оглядові лекції»

3. Тип дисципліни.

Обов'язкова

4. Рік (роки) навчання.

4-й

5. Семестр / семестри.

8

6. Кількість кредитів ECTS.

1,5

7. Відомості про викладача (викладачів).

Дмитренко Вікторія Ігорівна – професор кафедри світової літератури та російського мовознавства, доктор філологічних наук, e-mail: vita68@meta.ua

Кіріченко Ольга Миколаївна – старший викладач кафедри світової літератури та російського мовознавства e-mail: olgashevchenko84@gmail.com

Мінаєва Елла Вікторівна – доцент кафедри світової літератури та російського мовознавства, кандидат філологічних наук, доцент e-mail: ella7773@gmail.com

Шпетна Світлана Анатоліївна – доцент кафедри світової літератури та російського мовознавства, кандидат педагогічних наук, доцент e-mail: svetlanashpetnay@gmail.com

Биндас Олена Миколаївна – завідувач кафедри романо-германської філології, кандидат педагогічних наук, доцент e-mail: olenataran@ukr.net

Швирка Вікторія Миколаївна – доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, e-mail: 6261295@gmail.com

8. Мета вивчення дисципліни (в термінах результату навчання й компетенції).

Мета навчальної дисципліни – сприяти поглибленій підготовці конкурентоздатних фахівців, кваліфікованого вчителя іноземних мов (російської та англійської), зарубіжної літератури, що вміє застосовувати набуті знання з фахових освітніх компонентів у науково-дослідній, педагогічній діяльності; формувати фахові компетентності і практичні навички, що необхідні для виконання професійних функцій на високому рівні.

Завдання курсу:

- підготовка до підсумкової атестації з російської мови та методики її викладання, з англійської мови та методики її викладання, з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури, з теорії та практики навчання та виховання,
- ознайомлення зі змістом завдань тестового контролю з російської мови та методики її викладання, з англійської мови та методики її викладання, з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури, з теорії та практики навчання та виховання,
- ознайомлення із джерелами, що містять відповідну інформацію з російської мови та методики її викладання, з англійської мови та методики її викладання, з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури, з теорії та практики навчання та виховання

Мета та завдання курсу сприяють досягненню програмних результатів і забезпечують реалізацію низки компетентностей, як-от:

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Орієнтується в основних чинних законодавчих освітніх документах, типових освітніх програмах різних рівнів з російської, англійської мови, зарубіжної літератури, знає вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності; сформовані уявлення про спеціальність і кваліфікацію вчителя; знає професійні права й обов'язки.

ПРН 2. Знає психолого-педагогічні засади організації освітнього процесу; методи науково-педагогічного дослідження, провідні концепції виховання і навчання, методики психолого-педагогічної діагностики для підвищення ефективності освітнього процесу, сучасні освітні тренди.

ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, епохи, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн-сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРН 6. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади організації мовно-літературного освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в контексті модернізації сучасної школи та входження в загальноєвропейський освітній простір (зокрема форми, методи та засоби планування, прогнозування результатів і коригування навчально-виховної роботи, особливості педагогічних технологій і методик особистісно-зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання та розвитку учнів, використання сучасного інформаційно-комунікаційного забезпечення, критерії оцінювання результатів навчання учнів).

ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.

ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права.

ПРН 10. Знає способи, засоби й форми професійно-фахового й індивідуально-особистісного розвитку вчителя-словесника.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 2. Уміє організувати освітній процес як співпрацю в команді з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб; ураховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів, зокрема й осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати технології, методи, прийоми, форми, засоби навчання російської, англійської мови і зарубіжної літератури,

міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів, оперувати методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури; здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.

ПРУ 4. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу учнів.

ПРУ 5. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з російської та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); уміє організовувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності.

ПРУ 6. Володіє основами професійної культури та педагогічної майстерності, уміє використовувати професійні знання, уміння й навички для розв'язання практичних завдань, сприяє організації безпечного освітнього середовища, уміє застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації в освітньому процесі, здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 9. Уміє моделювати навчальні ситуації, формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію; застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії; розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.

ПРУ 10. Уміє дотримуватися рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності оздоровчо-рекреаційної рухової активності та принципів здорового способу життя.

Комунікація

ПРК. 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.

ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної

літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі. **ЗК. 1.** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).

ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей (креативність), використання інновацій у професійній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість.

ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня на основі партнерських взаємин.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність планувати власну діяльність, керувати часом, критично оцінювати, аналізувати та забезпечувати якість виконуваних робіт. **ФК. 1.** Здатність формувати в учнів ключові та предметні компетентності та вміння відповідно до чинних нормативних освітніх документів.

ФК. 2. Здатність до розуміння психолого-педагогічних особливостей, умов та чинників ефективної педагогічної діяльності, орієнтації в сучасних мовознавчих та

літературознавчих, методичних концепціях, напрямках, підходах, їх аналізу, а також впровадження ефективних інформаційних технологій навчання.

ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання та організувати освітній процес у закладах загальної середньої освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання, урахувати вікові та індивідуальні особливості учнів; організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології, забезпечувати формування соціально-психологічного клімату в учнівському та педагогічному колективах задля конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу

ФК 5. Здатність реалізувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання російської й англійської мов, російської та зарубіжної літератур на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду, із урахуванням інтеграції навчальних предметів, методів, прийомів, форм, засобів, сучасних ефективних методик і технологій навчання, виховання та розвитку учнів (у тому числі й комп'ютерних), оцінювання та моніторингу навчальних досягнень.

ФК 6. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині світового письменства в культурно-історичному, літературознавчому, мовознавчому контекстах, використовувати наочно-дидактичні матеріали, можливості художніх творів задля формування національної свідомості, морально-етичних якостей учнів, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.

ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 8. Здатність до організації самостійної роботи, спрямованої на опанування новими знаннями в галузі професійної діяльності; здійснювати власні дослідження в освітній діяльності проблемно-пошукового й творчого характеру, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, інтегрувати навчальну та дослідницько-пошукову діяльність, розвивати в учнів критичне мислення, креативні здібності, мотивацію пізнавальної діяльності.

ФК 10. Здатність до аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання російської, англійської мов, російської та зарубіжної літератур з урахуванням загальнонаціональних соціокультурних складників мовно-літературної освіти та культурно-мистецьких здобутків із метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

9. Передумови для опанування дисципліни: знання з російської мови та методики її викладання, з англійської мови та методики її викладання, з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури, з теорії та практики навчання та виховання, засвоєні в процесі вивчення освітніх компонентів освітньої програми для освітнього рівня «бакалавр» напряму / спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (російська, англійська)

10. Зміст дисципліни

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота		
8 СЕМЕСТР											
РОСІЙСЬКА МОВА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ											
1.1	Підготовка до підсумкової атестації з російської мови та методики її викладання, ознайомлення зі змістом завдань тестового контролю, із джерелами, що містять відповідну теоретичну інформацію та практичні завдання лінгвістичного й лінгводидактичного характеру	10	2			8	10	2			8
РОСІЙСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ											
2.1	Підготовка до підсумкової атестації з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури, ознайомлення зі змістом завдань тестового контролю, із джерелами, що містять відповідну інформацію з історії російської та зарубіжної літератури та методики викладання літератури	10	2			8	10	2			8
АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ											
3.1	Підготовка до підсумкової атестації з англійської мови та методики її викладання, ознайомлення зі змістом завдань тестового контролю, із джерелами, що містять відповідну теоретичну інформацію та практичні завдання лінгвістичного й лінгводидактичного характеру.	15	4			11	15	4			11

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ										
4.1	Підготовка до підсумкової атестації з теорії та практики навчання та виховання, ознайомлення зі змістом завдань тестового контролю, із джерелами, що містять відповідну інформацію для підготовки до підсумкової атестації.	10	2			8	10	2		8
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	45	10			35	45	10		35

11. Рекомендована література

РОСІЙСЬКА МОВА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

1. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение: учебное пособие. Москва: КомКнига. 2005. 288 с.
2. Амелина Е.В. Русский язык в таблицах и схемах. Ростов-на-Дону : Феникс, 2010. 220 с.
3. Базжина Т.В. Русская пунктуация : пособие-справочник. Москва : Форум, 2010. 303 с.
4. Бархударов С.Г. Правила русской орфографии и пунктуации. Тула : Автограф, 1995. 191 с.
5. Бархударова Е. Л., Панков Ф. И. По-русски с хорошим произношением. Практический курс звучащей речи. Москва : Русский язык. 2008. 192 с.
6. Буланин Л. Л. Фонетика современного русского языка. Москва : Книжный дом «Либроком», 2010. 208 с.
7. Валгина Н.С. Современный русский язык: пунктуация : учеб.пособие. Москва : Высш. школа, 1989. 176 с.
8. Валгина Н.С. Орфография и пунктуация : справочник. Москва : Высшая школа, 1993. 336 с.
9. Валгина Н.С. Современный русский язык: Синтаксис: Учебник. 4-е изд., испр. Москва: Высш. шк., 2003. 416 с.
10. Введенская Л.А. Русская лексикография : учебное пособие. Москва – Ростов-на-Дону : МарТ, 2007. 347 с.
11. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография : избранные труды Москва : Наука, 1977. 312 с.
12. Войлова К.А. История русского литературного языка : учебник. Москва : Дрофа, 2009. 495 с.
13. Воловик Н.К. Морфология русского языка в системе терминов и понятий. Учебное пособие. Бишкек: Изд-во КРСУ, 2001. 77 с.
14. Гридина Т. А. Современный русский язык. Словообразование : теория, алгоритмы анализа, тренинг : учеб. пособие . Москва : Флинта : Наука, 2009. 160 с.
15. Дубичинский, В. В. Лексикография русского языка : учебное пособие. Москва : Флинта : Наука, 2009. 432 с.
16. Жестерева Е. В. Русский язык : учеб. пособие. Москва : Вузовский учебник, 2011. 208 с.

17. Земская Е. А. Современный русский язык. Словообразование : учеб.пособие . Москва : Флинта : Наука, 2009. 323 с.
18. Камынина А. А. Современный русский язык. Морфология : учебное
19. Касаткин Л. Л. Современный русский язык. Фонетика. Москва : Academia, 2006. 256 с.
20. Кириченко О. Н. Обучение письменной речи в процессе работы над текстами по специальности. *Русский язык в диалоге культур: материалы междунар. науч. конф.*: в 3-х ч./науч. ред. Л.В. Ковалева; Воронеж. гос. арх.-строит. ун-т. Воронеж, 2010. Ч.3. С.94-98.
21. Кириченко О.Н. Особенности развития устной и письменной речи в практике преподавания НСР иностранным студентам. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*, 2014. Вип. 49. С.267- 270.
22. Кириченко О.Н. Формирование навыков работы над текстами по специальности у иностранных студентов инженерного профиля. *Імідж сучасного педагога*. 2011. № 3. С. 24–27.
23. Кіріченко О.М. Удосконалення методів навчання іноземної мови для студентів-іноземців на прикладі засвоєння наукового стилю.(Коллективна монографія до сторіччя ЛНУ імені Тараса Шевченка) *Current Trends in Professional Training of Prospective Specialists in the Foreign Languages and the Foreign Literature / Sc. ed. S. O. Shekhavtsova. Tallinn: Teadmus, 2021, p.300-333.*
24. Кіріченко О.М., Шпетна С.А. Робочий зошит із освітнього компоненту «Синтаксис сучасної російської мови»: Посібник для індивідуальної та самостійної роботи іноземних здобувачів вищої освіти: навч. посіб. Старобільськ :вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 84 с.
25. Князев С.В., Пожарицкая С.К. Современный русский литературный язык. Фонетика, графика, орфография, орфоэпия. Москва: Академический Проект. 2005. 319с.
26. Недайнова Т.Б. Курс лекций по методике преподавания языка и литературы в школе (для туркменских студентов, на русском и туркменском языках). Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. 323 с.
27. Нормы русского литературного языка : учебное пособие по культуре речи. / Л. А. Константинова, Л. В. Ефремова, Н. Н. Захарова и др. Москва : Флинта : Наука, 2010. 168 с.
28. Осипова Л. И. Морфология современного русского языка : учебное пособие. Москва : Академия, 2010. 185 с.
29. Панова Е. А. Русский язык : учебно-справочное пособие. Москва: АСТ, 2010. 462 с.
30. Розенталь Д. Э. Практическая стилистика русского языка. Москва: АСТ, 1998. 381 с.
31. Розенталь Д. Э. Большой справочник по русскому языку: орфография, пунктуация, орфографический словарь, прописная или строчная? Москва : Мир и Образование : Оникс, 2009. 1008 с.
32. Розенталь Д. Э. Орфография и морфология. Правила и упражнения. Москва : Оникс: Мир и Образование, 2010. 448 с.
33. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б., Теленкова М.А. Современный русский язык. Москва: Айрис-пресс. 2004. 448 с.
34. Хыдыров С. А., Ильясова, Г. К. Сопоставительная типология туркменского и русского языков. Ашхабад, 2019. 101 с.
35. Шпетна С. А., Кіріченко О. М. Використання інтерактивних методів у комплексному навчанні іноземців російської мови та культури мовлення. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 7 (345)*, 2021. С.187-19.6
36. Шпетна С. А., Кіріченко О. М. Порівняльно-типологічний метод як інструмент підготовки вчителя-філолога у процесі викладання російської мови. *Збірник наукових праць. Лінгвістика.№01(43)*, 2021. С.107-115.

37. Шпетна С.А. Методика роботи викладача з іноземними студентами у процесі вивчення іноземної мови. *Current Trends in Professional Training of Prospective Specialists in the Foreign Languages and the Foreign Literature*. Tallinn: Teadmus, 2021, 334 p.
38. Шпетна С.А. Мовленнєвий сегмент мультимедійного спілкування. *Мат. VI Міжвузівському науково-практичному семінарі «Тенденції та перспективи формування професійної лексики»* 13 травня 2016. Ірпінь. С.262-267.
39. Шпетна С.А. Мовні засоби онлайн-щоденника. *Мат. VIII Міжн. наук.-практ. семінару «Тенденції та перспективи формування професійної лексики»*. 11 травня 2018. С.262-266. (Університет державної фіскальної служби України. Навчально-науковий інститут гуманітарних наук)

РОСІЙСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антична література / за ред. А. А. Тахо-Годі. Київ : Вища школа, 1976. 439 с.
2. Буйвол О. Антична література. Харків : НТУ «ХПІ», 2016. 117 с.
3. Верник О. Русская литература XX века: учебник-хрестоматия для студентов-иностранцев. Луганск: Альма-матер, 2014. 175 с.
4. Верник О. История зарубежной литературы XX века. Луганск: Альма-матер, 2008. 165с.
5. Верник О. Научно-исследовательские вопросы и задания к курсу «История зарубежной литературы литературы 20 века». *Всемирная литература. Научно-исследовательская работа студентов : методические рекомендации и пакет заданий*. Луганск, Альма – матер, 2007. С. 37–39
6. Верник О. Научно-исследовательские вопросы и задания к курсу «Русская литература 20 века». *Всемирная литература. Научно-исследовательская работа студентов: методические рекомендации и пакет заданий*. Луганск, Альма – матер, 2007. С. 35 – 37
7. Верник О., Ильин С. История русской литературы 19 века (1 половина) : Учебник-хрестоматия. Луганск: Изд-во «ЛНУ имени Тараса Шевченко», 2011. 113 с.
8. Верник О., Ильин С. История русской литературы 19 века (2 половина): Учебное пособие. Луганск: Изд-во «ЛНУ имени Тараса Шевченко», 2011. 166 с.
9. Галич О.А., Дмитренко В. І., Фоменко В. Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ : Альма матер, 2003. 228 с
10. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XX століття. Київ : Центр учбової літератури. 2007. 504 с.
11. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
12. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
13. Давиденко Г.І., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII сторіччя. Київ : Центр учбової л-ри, 2007. 292 с.
14. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття. Київ : Вид-во КУБГ, 2017. 420 с.
15. Історія зарубіжної літератури XX ст. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 496 с.
16. Мегела І. Історія давньогрецької літератури. Київ : Видавець Карпенко В.М., 2007. 340 с.
17. Мегела І. П. Історія Римської літератури. Миколаїв : Видавництво ЧДУ ім.Петра Могили, 2009. 320 с.

18. Недайнова Т.Б. Кокнова Т.А. Стратегія і тактика оформлення лінгвометодичного портфоліо з педагогічної практики. Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2019. 160с
19. Недайнова Т.Б. Мистецтво викладання літератури в школі :Науково- навч. посібник для студентів і вчителів літератури.-2-е вид., доп і випр.Київ: Ленвіт, 2008. 127с
20. Недайнова Т.Б. Технологічна модель уроку зарубіжної літератури як уроку мистецтва. *Current Trends in Professional in the Foreign Languages and the Foreign Literature\ Sc.ed.S.O. Shekhavtsova.Monograph compiled de the Faculty of Foreign Languages of State Institution Lugansk Taras Shevchenko National University dedicated to the 100-th anniversary of Taras Chevchenko LNU* Tallin: Teadmus, 2021. С.231–270. .
21. Недайнова Т. Б. Чи охопила криза літературну освіту школярів? *Education and Pedagogical Sciences*. 2013. № 4 (159). С. 5–10
22. Недайнова Т.Б., Шаймуратов З. Курс лекцій по методике преподавания литературы в школе (для туркменских студентов специальности «Русский, английский язык и литература»): учебно-методическое пособие для студентов-филологов (на русском и туркменском языках). Луганск: Изд-во ГУ «ЛНУ имени Тараса Шевченко». 2014. 323 с.
23. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ : Либідь, 2001. 718 с.
24. Підлісна Г. Н. Антична література : навч. посібник. Київ : Вища школа, 1992. 255 с.
25. Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Історія зарубіжної літератури середніх віків та Відродження. Львів, 2015. 372 с.
26. Шпетна С.А., Кіріченко О.М. Історія зарубіжної літератури XVII – XIX століть: Посібник для самостійної та індивідуальної роботи студентів філологічних факультетів. Старобільськ : вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 90 с.

АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Savelieva N. O. English Hisotry : method. guidelines for students of philology departments of higher educational institutions / N.O.Savelieva ; The State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”. Luhansk : Luhansk Taras Shevchenko National University Press, 2013. 115 p.
2. 2Верба Л. Г. Історія англійської мови / Л. Г. Верба. Вінниця : Нова книга, 2004. 304 с.
3. Alternative Histories of English / Ed. by R. Watts, P. Trudgill. L.; N-Y : Routledge, 2002. – 280 p.
4. Navalainen T. An Introduction to Early Modern English / T. Navalainen. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2005. 176 p. (Ser. “Edinburgh Textbooks on the English Language”).
5. The Oxford History of English / Ed. by L. Mugglestone. N-Y : Oxford Univeristy press, 2006. – 485 p.
6. Tieken-Boob van Ostade I. An Introduction to Late Modern English / I. Tieken-Boob van Ostade. –Edinburgh : Edinburgh University Press, 2009. –166 p. – (Ser. “Edinburgh Textbooks on the English Language”).
7. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007.
8. Chulanova, G.V. Lexicology of the English Language [Текст]: lecture notes for students of speciality 035 "Philology" / G.V. Chulanova. Sumy: Sumy State University, 2020. 74 p.
9. Бистров Я.В. English Lexicology at the Seminars / Семінарські заняття з лексикології англійської мови. Івано-Франківськ, 2010. 43 с
10. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. Харків: Основа, 1993.
11. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2003.
12. Коваленко Г.М. Lexicology of the English Language. Київ: Освіта України, 2011.
13. Rayevska N.M. English Lexicology. Київ: Вища школа, 1979.

14. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice : textbook / N.I. Andreichuk, O.A. Babeliuk. Kherson: Publishing House "Helvetica", 2019. 236 с
15. Anisimova, Alla I. Lexicology of Modern English: theory and practice [Текст] : [textbook] /
16. Anisimova ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Дніпро : РВВ ДНУ :Акцент, 2017. 215 с.
17. Cruse D.A. Lexical Semantics. Cambridge University Press, 1997.
18. [Kovalenko, Ganna Mykolaivna.](#) Lexicology of the English language [Text] : tutorial for the students of higher educational establishments / Ganna Kovalenko ; Kyiv nat. Taras Shevchenko univ. Kyiv : ВПЦ "Київський університет", 2011. 215 р.
19. Ganetska L.V. LEXI-MAKER: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004.
20. Jackson H. & Zé Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology. New York: Continuum, 2007.
21. Katamba F. English Words. Structure, History, Usage. 2nd ed. Routledge, 2005.
22. Кокнова Т. А. Аналіз морських фразеологізмів у компаративному аспекті *Одеський лінгвістичний вісник*. 2015. № 5, том 1. С. 72 – 77
23. Кокнова Т.А. Літературні прийоми створення афроамериканських образів на матеріалі роману К. Стокетт «Прислуга». *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету: серія «Філологія»* 2015. № 15, том 2. Одеса. С. 65 – 68
24. Кокнова Т.А. Своєрідність антропонімів в поетонімічному просторі авторських казок Джоан Ролінг і Памели Треверс. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск № 40. 2021
25. Кокнова Т.А. Небесний М.Г. Аналіз використання іншомовних лексичних запозичень у романі Е. Гемінгвея «І сонце сходить». *Proceedeengs of the I international scientific and practical conference (July 28-30, 2021)*. Manchester. United Kingdom. 2021. С.242-249
26. Кокнова Т.А. Своєрідність авторського поетонімікону в казках Дж. Ролінг та П. Треверс. *Нова філологія*. № 83. 2021.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України : підручник. Київ : Либідь, 2006. 424 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академія, 2001. 576 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Освіта України, 2006. 528 с.
4. Левківський М. В. Історія педагогіки : підручник. Київ : ЦНЛ, 2003. 360с.
5. Лузан П. Г., Васюк О.В. Історія педагогіки та освіти в Україні : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : ДАКККіМ, 2010. 296 с.
6. Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2005. 667 с.
7. Марченко О. Г. Основи педагогічної майстерності. Харків : Основа, 2009. 112 с.
8. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін. ; за ред. І. А. Зязюна. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Вища шк., 2004. 422 с.
9. Рацул А. Б., Довга Т.Я., Рацул А.В. Педагогіка: інформативний виклад: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНТ, 2015. 320 с.
10. Теслюк В. М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2011. 304 с.
11. Федорчук В. В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-

Подільський : Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.

12. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ :Академія, 2002. – 528 с.

13. **Нова** українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ: МОН України, 2016. 40 с.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

14. **Нова** українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібик. Київ:

Літера ЛТД, 2018. 160 с. <https://osvita.ua/doc/files/news/594/59430/20-11-2018rekviz.pdf>

15. **Компетентнісний** підхід до вивчення української літератури в основній школі :

посібник / С. П. Паламар, Г. Л. Бійчук, В. О. Братко, Н.М.Логвіненко, А. М.

Фасоля, В. М. Тимен-ко, З. О. Шевченко. Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. 112 с.

<http://undip.org.ua/upload/iblock/3b2/komp-pidxid-2017.pdf>

12.Мови викладання.

Українська, російська, англійська